

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ДКП

Мурзабулатова О.В.

Харківський національний університет радіоелектроніки

Management strategy of socio-economic development at the state level, territories, industry is the most favorable platform for the coordination of the economic interests of the state and the corporate sector, the convergence factor of economic subjects.

Досвід розвинених країн світу з різними соціально-економічними та політичними системами, а також рівнем розвитку ринкових відносин в різних сферах господарювання доводить, що якісне зрушення у розвитку механізмів державного програмування полягає у тому, що держава все більше стає не просто власником замовленої на бюджетні кошти технології або головним виконавцем робіт, а ініціатором організації науково-технологічних партнерств. Саме таке зрушення у функціях держави, її програмній політиці дозволяє при значному скороченні питомої ваги державних витрат, залучаючи корпоративного партнера, одержувати більший економічний ефект, забезпечуючи прискорення соціально-економічного розвитку. Варто зазначити, що одним з найбільш ефективних шляхів забезпечення дотримання якісних та кількісних характеристик об'єктів державної власності є залучення до фінансування та управління цими об'єктами корпоративного сектору, бізнес-підприємницьких структур. При цьому розв'язання питань організаційно-економічного забезпечення державно-корпоративного партнерства (ДКОП) при реалізації державних цільових програм (ДЦП), як правило, ведеться не за рахунок мобілізації наявних внутрішніх резервів і раціонального використання конкурентних переваг, а за рахунок отримання додаткових коштів з державного бюджету.

Стратегія управління соціально-економічним розвитком на рівні держави, територій, галузей є найбільш сприятливою платформою узгодження економічних інтересів держави та корпоративного сектору, фактором зближення господарчих суб'єктів. В нормативних документах закладено основи управління взаємодією інститутів держави та корпоративного сектору при складанні концепцій, стратегій та ДЦП за допомогою відображення точок доступу комерційних організацій до різних етапів розробок, прийняття та виконання управлінських рішень органами державної

влади. В цьому сенсі модель процесу взаємодії держави та корпоративного сектору потребує координації галузевих та державних концепцій, стратегій управління та ДЦП.

Розробці ДЦП передуює відбір проблемних питань (цілей), що включає обґрунтування необхідності їх вирішення на державному або регіональному рівнях. При виборі та ранжуванні проблем (цілей) за пріоритетністю, особливу увагу варто приділити значимості; складності їх вирішення традиційними методами; неможливості використання несформованого механізму ринкового саморегулювання; неможливості концентрації ресурсів і вимога координації діяльності чисельних територіальних органів управління та укладання міжрегіональних економічних угод.

З точки зору автора, ДЦП, що ініціюються та реалізуються будь-яким органом державної влади, повинні містити: а) перелік основних завдань, що потребують першочергового розв'язання, б) сукупність і послідовність заходів, за допомогою яких вона реалізується, в) розрахунок прямих і непрямих (пов'язаних) витрат усіх основних видів ресурсів, що використовуються при здійсненні цих заходів; г) розподіл завдань за термінами і виконавцями.

У програмах повинні враховуватися цілі соціально-економічного розвитку відповідного регіону, територій або галузі, напрямки структурної і науково-технічної політики, законодавчих та інституційних перетворень, прогнози розвитку регіональних і загальнодержавних потреб, результати аналізу економічного, соціального та екологічного стану регіону і країни в цілому, а також міжнародні домовленості.

При відборі програм і проектів основним фактором є дотримання рівних конкурентних умов і можливість забезпечити максимальну економічну і бюджетну ефективність. Очікувані результати програм повинні мати кількісне вираження, щоб органи державної влади у процесі їх погодження могли оцінювати економічну ефективність різних програм та обирати ті, які матимуть максимально можливий економічний ефект при мінімальних витратах. Таким чином, щоб отримати максимальний економічний ефект та вирішити найбільш нагальні та важливі завдання, слід впровадити принцип співфінансування інвестиційних проектів, оптимально розподіливши фінансові зобов'язання між органами державної влади та приватними інвесторами, які отримують вигоду від їх реалізації. Тому пріоритет мають ті проекти і програми, де надання бюджетних коштів передбачається в основному на зворотній основі і може спричинити найбільший обсяг надходження позабюджетних коштів, в тому числі іноземних інвесторів.

Для визначення оцінки доцільності розробки ДЦП, пропонується застосовувати систему критеріїв (K_i). При цьому кожному критерію відповідає певний ваговий

коефіцієнт, що визначає рівень значущості критерію у підсумковій оцінці. Ступінь відповідності параметрів програми (окремих її положень) критеріям оцінки визначається за бальною школою у діапазоні від 0 до 10.

Значення інтегрального (підсумкового) показника оцінки доцільності розробки ДЦП складається на основі локальних критеріїв.

В свою чергу, локальний критерій повинен мати декілька градацій. Кожній градації відповідає певна кількість балів. Вибір градації локального критерію має бути аргументованим і здійснюватися у відповідності до пропозицій щодо розробки ДЦП однієї із градацій. Показники локальних критеріїв оцінки доцільності розробки ДЦП та їх бальна оцінка (N_i)

Під цільовими показниками розуміються показники, що характеризують зміни проблемної ситуації в результаті реалізації програми.

Розрахунок бальної оцінки кожного критерію (K_i) відбувається шляхом помноження його вагового коефіцієнту (V_i) на одну із бальних оцінок (N_i) за наступною формулою:

$$K_i = V_i \times N_i \quad (1)$$

Бальна оцінка (N_i) визначається найбільшою відповідністю програми одному із показників. На основі оцінки кожного критерію визначається підсумковий показник оцінки (R). Величина підсумкового показника оцінки визначається шляхом підсумовування оцінок за всіма критеріями за наступною формулою:

$$R = K_1 + K_2 + K_3 + \dots + K_i \quad (2)$$

Ухвалення рішення про доцільність розробки програми приймається при кількості набраних балів за підсумковим показником у діапазоні від 10 до 7 включно. При кількості набраних балів за підсумковим показником у діапазоні від 7 до 3, програма потребує доопрацювання. При кількості набраних балів за підсумковим показником менше 3, приймається рішення про недоцільність розробки програми.

Література

1. Войцехівський Й. Концепція управління державними корпоративними правами // Українська інвестиційна газета. Нормативна база. - 13 червня 2000 р. - №23 (244).- с.23-24.
2. Гриньова В.М., Попов О.Є. Організаційно-економічні основи формування системи корпоративного управління в Україні. – Харків: Вид. ХДЕУ, 2003. – 340 с.